

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025-2026

Anul de studiu I / Semestrul 1

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. IOSUD	IOSUD
1.3. Școala doctorală de	FILOLOGIE
1.4. Domeniul de studii	FILOLOGIE
1.5. Ciclul de studii	Doctorat
1.6. Programul de studii/calificari COR/grupă de bază ESCO*	Program de pregătire bazat pe studii universitare avansate / ISCED 8

* conform Planului de învățământ

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Forme ale imaginarii culturale din perspectivă pluridisciplinară			2.2. Cod disciplină		SDF 3		
2.3. Titularul activității de curs			Prof. univ. dr. Diana Câmpian						
2.4. Titularul activității de seminar / laborator									
2.5. Anul de studiu			2.6. Semestrul	1	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)		E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	DF

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	2	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	
Distribuția fondului de timp					ore
a. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					56
b. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					42
c. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					42
d. Tutoriat					2
e. Examinări					2
f. Alte activități universitare (vizite de studiu, consultații proiecte, etc.)					

3.7 Total ore studiu individual (a+b+c)	144
3.8 Total ore activități universitare (d+e+f+3.4)	56
3.9 Total ore pe semestru (3.7+3.8)	200
3.10 Numărul de credite**	8

* 1 credit = 25 ore

**Se recomandă ca 3.7 să fie mai mare sau egal cu 3.8

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu se aplică
4.2. de competențe	Nu se aplică

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	- Amfiteatru dotat cu videoproiector și ecran de proiecție; alternativ - platformă educațională (TEAMS/ZOOM)
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe/rezultate ale învățării	1. Cunoașterea și înțelegerea evoluției conceptelor, teoriilor și proceselor și tehnicilor avansate în cercetarea științifică în domeniul filologie;
------------------------------------	--

	2. Identificarea, definirea și aplicarea în manieră creativă a celor mai importante concepte ale teoriei literare și ale esteticii; 3.. Raportarea critică a teoriilor generale privind literatura la specificul culturii române, europene și universale 4. Cunoașterea și aplicarea instrumentelor și metodelor de cercetare specifice domeniului filologic și sub-domeniilor aferente, în relație cu domenii conexe; 5. Abilități de documentare și valorificare a lucrărilor științifice; 6. Capacitate de a redacta lucrări științifice și alte materiale academice la un nivel avansat, într-un stil adecvat domeniului de studiu și cu respectarea rigorilor specifice acestuia la nivel național și internațional; 7. Înțelegerea și capacitatea de aplicare a principiilor și valorilor eticii cercetării științifice în domeniul Filologie.
Competențe transversale	1. Capacitate de comunicare scrisă și orală în contexte și medii științifice și culturale diverse, în limba română; 2. Capacitatea de evaluare și gestionare a oportunităților privind parcursul profesional propriu; 3. Cunoștințe privind gândirea critică, inclusiv aptitudinea de a analiza, interpreta sau formula raționamente în diferite contexte; 4. Cunoștințe privind utilizarea legislației în domeniul drepturilor de proprietate intelectuală; 5. Abilități de interrelaționare și de lucru în echipă.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cuprinderea într-o structură unitară și coerentă a unor aspecte ale poeziei universale a secolului XX, din perspectivă tematologică, arhetipală, sociologică, antropologică, filozofică, estetică și religioasă
7.2 Obiectivele specifice	1. Cunoașterea principalelor aspecte ale evoluției cronologice a fenomenelor literare și culturale și a unor repere ale imaginarului cultural universal, în sincronie și diacronie; 2. Cuprinderea, într-o structură unitară și coerentă, a unor aspecte ale culturii universale a secolului XX, din perspectivă tematologică, arhetipală, sociologică, antropologică, filozofică, estetică și religioasă; 3. Valorificarea, în discursul de specialitate, a unor concepte fundamentale din filozofia culturii, teoria, critica și istoria literară; 4. Exersarea inteligenței, impunerea rigorilor gândirii, dezvoltarea metodei, a calităților logice și a calităților literare.

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Tema 1. Evoluția imaginarului cultural și a curentelor artistice europene, în sincronie și diacronie. De la formele imaginarului antic la structurile post-postmodernității	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație	4h
Tema 2. Importanța transmigrării valorilor culturale dinspre o epocă spre cealaltă. Provocările secolului XX. Derivatele culturale: cultura elitelor, cultura de masă, subcultura, industria culturală, „postcultura” (G. Steiner)	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație	4h
Tema 3. Teorii asupra imaginarului cultural și reflectarea lor în lirica universală actuală. Imaginarul solitudinii și poezia	Problematizare și învățare prin descoperire	4h

pragurilor identitare, din perspectivă antropologică, filozofică, estetică și religioasă	Conversație și comentariu de text	
Tema 4. Avangardism, nihilism și anarhia formelor esteticului. Paradigma avangardelor secolului XX (expresionism, ermetism, futurism, dadaism, letrism, ultraism, constructivism, cubism). Paradigma absurdului și imaginarul artistic alterat. Șansa artelor de graniță și a imaginarului sumativ.	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text	4h
Tema 5. Forme ale memoriei culturale și transpunerea lor în structuri ale imaginarului artistic. Interferențele culturale și condiția artistului-călător. Eu și Celălalt (studii de caz)	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și analiză de text	4h
Tema 6. Identitate, dialog și artă europeană în eseistica și memorialistica scriitorilor români contemporani – nostalgii, dileme, utopii	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și analiză de text	6h
Tema 7. Dezbatere: fluctuațiile imaginarului creator și importanța reperelor valorice ale receptorului de literatură și artă. Perspectivă socio-culturală	Problematizare Conversație și analiză de text	2h
Bibliografie • Sorin ALEXANDRESCU, <i>Lumea incertă a cotidianului</i>, Iași, Editura Polirom, 2021. • Nicolae BALOTĂ, <i>Arte poetice ale secolului XX. Ipostaze românești și străine</i>, București, Editura Minerva, 1967. • Jean BAUDRILLARD, Marc GUILLAUME, <i>Figuri ale alterității</i>, traducere de Ciprian Mihali, Pitești, București, Editura Paralela 45, 2002. • Lucian BLAGA, <i>Opere</i>, vol. 9 – <i>Trilogia culturii</i>. Ediție îngrijită de Dorli Blaga. Studiu introductiv de Al. Tănase, București, Editura Minerva, 1985 (<i>Geneza metaforei și sensul culturii</i>, pp.335-475). • Corin BRAGA, <i>Concepte și metode în cercetarea imaginarului. Dezbaterele Phantasma</i>, Iași, Editura Polirom, 2007. • Corin BRAGA, <i>De la arhetip la anarhetip</i>, Iași, Editura Polirom, 2006. • Jean BURGOS, <i>Pentru o poetică a imaginarului</i>, traducere de Gabriela Duda și Micaela Gulea, Prefață de Gabriela Duda, București, Editura Univers, 1988. • Zoe DUMITRESCU-BUȘULENGA, <i>Periplu umanistic</i>, București, 1980; <i>Itinerar cultural european</i>, București, 2001. • Roger CAILLOIS, <i>Abordări ale imaginarului</i>, traducere din limba franceză de Nicolae Baltă, București, Editura Nemira, 2001. • Ernst CASSIRER, <i>Eseu despre om. O introducere în filozofia culturii umane</i>, traducere de Constantin Cosman, București, Editura Humanitas, 1994. • Matei CĂLINESCU, <i>Cinci fețe ale modernității. Modernism, avangardă, decadentă, kitsch, postmodernism</i>. Traducere de Tatiana Pătrulescu și Radu Țurcanu. Postfață de Mircea Martin, București, Editura Univers, 1995. • Diana CĂMPAN, <i>Utopii, dileme, solitudini - pragurile poeticului în secolul XX</i>, EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE, 2015. • Petru COMARNESCU, <i>Kalokagathon</i>. Antologie de Dan Grigorescu și Florin Toma. Studiu introductiv și note de Dan Grigorescu și o mărturie de Valeriu Râpeanu, București, Ed. Eminescu, 1985. • Constantin CUBLEȘAN, <i>Curente, mișcări, grupări literare și artistice în sec. XX</i>, Alba Iulia, Editura Aeternitas, 2012. • Jacek DEBICKI, Jean Francois Favre, Dietrich Grunewald, Antonio Filipe Pimentel – <i>Istoria artei. Pictură. Sculptură. Arhitectură</i>, Enciclopedia Rao, București, 1998.		

- Gilbert DURAND, *Structurile antropologice ale imaginarii*, Bucuresti, Editura Univers Enciclopedic, 1998.
- Gilbert DURAND, *Aventurile imaginii. Imaginația simbolică. Imaginarul*, Editura Nemira, București, 1999.
- Gilbert DURAND, *Introducere în mitologie. Mituri și societăți*, traducere de Corin Braga, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2004.
- Vasile FLOREA, Gheorghe SZEKELY, *Mică enciclopedie de artă universală*, Edit. Litera, București-Chișinău, 2001.
- Hugo FRIEDRICH, *Structura liricii moderne*, București, E.L.U., 1969.
- Hans-Georg GADAMER, *Actualitatea frumosului*. Traducere de Val. Panaitescu, Iași, Polirom, 2000 (*Artă și imitație*, pp. 15-30).
- Dan GRIGORESCU, *Aventura imaginii*, București, Editura Meridiane, 1982.
- Martin HEIDEGGER, *Originea operei de artă*. Traducere și note Thomas Kleininger, Gabriel Liiceanu. Studiu introductiv Constantin Noica, București, Ed. Univers, 1982 (*Originea operei de artă*, pp. 31-105).
- Gabriel LIICEANU, *Jurnalul de la Păltiniș. Un model paideic în cultura umanistă*, București, 1983, *Ușa interzisă (memorialistică)*, București, 2002.
- Adrian MARINO, *Modern, modernitate, modernism, Eseuri*, București, ELU, 1969.
- Charles MAURON, *De la metaforele obsedante la mitul personal*. Traducere din limba franceză de Ioana Bot. Aparat critic, bibliografie și note pentru ediția românească de Ioana Bot și Raluca Lupu, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2001.
- Constantin NOICA, *Modelul cultural european*, București, Humanitas, 1993.
- Rudolf OTTO, *Sacral. Despre elementul irațional din ideea divinului și despre relația lui cu raționalul*. Traducere de Ioan Milea, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1996.
- Gheorghe PERIAN, *Ideea de generație în teoria literară românească*, Cluj-Napoca, Editura Limes, 2013
- Constantin PRUT, *Dicționar de artă contemporană*, Univers Enciclopedic, București, 2002.
- Eugen SIMION, *Timpul trăirii, timpul mărturisirii. Jurnal parisian*, București, 1999.
- Oswald SPENGLER, *Declinul Occidentului. Schiță de morfologie a istoriei. Prima parte: Formă și realitate*. Traducerea: Ioan Lascu. Postfață: Marin Beștelu, Craiova, Ed. Beladi, 1996 (Introducere, pp. 10-83).
- G. VATTIMO, *Sfârșitul modernității. Nihilism și hermeneutică în cultura post-modernă*, traducere de Ștefania Mincu, Postfață de Marin Mincu, Editura Pontica, Constanța, 1993.
- T. VIANU, *Introducere în teoria valorilor; și: Rationalism și istorie; în Opere*, vol. 8, Edit. „Minerva”, București, 1979.
- Jose Ortega Y GASSET, *Omul și mulțimea*, traducere din spaniola și note de Sorin Mărculescu, Humanitas, 2001, cap. *Apariția celui alt*, pp. 68-87, *Viața inter-individuală. NOI-TU-EU*, pp. 88-103, *Celălalt-ul ca pericol și eul ca surpriză*, pp. 127-154.

Jean-Jaques WUNENBURGER, *Viața imaginilor*, traducere și prefață de Ionel Bușe, Cluj-Napoca, Editura Cartimpex, 1998.

8.2. Seminar-laborator

Bibliografie

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Se vor prezenta argumente concrete specifice, nu aspecte general valabile, în favoarea motivării necesității/utilității disciplinei pentru un viitor specialist în domeniul profesional aferent programului de studiu.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	CE. 1.1. Formularea unui punct de vedere înalt calitativ asupra fenomenului literar, pornind de la pozițiile exprimate în textele de critică și istorie literară din bibliografia de specialitate CE. 1.2. Abordarea în diverse perspective interpretative a unui text literar, operarea cu tehnicile de analiză textuală CE. 1.3. Interpretarea și evaluarea critică a	Prezentare referat tematic	100%

	fenomenului literar românesc în contexte diferite CE. 1.4. Cantitatea și calitatea cunoștințelor înșușite		
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță: Obținerea notei minime 5 (cinci)			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

**Data avizării în Consiliul Școlii Doctorale
de _____**

**Semnătura director
Școala Doctorală de**

Data avizării în CSUD

Anexă la Fișa disciplinei (facultativă)

ANEXĂ LA FIȘA DISCIPLINEI

b. Evaluare – mărire de notă

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen	Examinare orală, susținere portofoliu	100 %
10.5 Seminar/laborator	-	-	-
10.6 Standard minim de performanță: Obținerea notei minime 5 (cinci)			
Participarea la 50% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază.*			
Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar	

c. Evaluare – restanță

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen	Examinare orală, susținere portofoliu	100 %
10.5 Seminar/laborator	Referate, eseuri, proiecte etc.	Prezentare la seminar	
10.6 Standard minim de performanță: Obținerea notei minime 5 (cinci)			
Participarea la 50% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază.*,**			
Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar	

*Formulare orientativă

**Dacă disciplina are prevăzute ore de laborator trebuie prevăzute modalitățile de recuperare a acestora.